

изворе, фотоархиву, сведочанства савременика, пре свега ставове српских и муслиманских вођа у БиХ и представника страних држава, научно објасни једну епизоду драматичних догађаја са краја рата у БиХ.

У раду конференције су учествовали и проф. др Јан Пеликан, проф. др Вацлав Штепанек, др Ондржеј Војтјеховски, др Милан Совиљ, Михад Мујановић и више студената основних и докторских студија. Интересовање за теме покренуте у уводним излагањима преточено је у дугу и веома плодну дискусију. Учесници су из више углова осветлили живот у мултиетничким заједницама некадашње југословенске државе. Овај скуп је представљао настављање дуге и успешне сарадње чешких и српских научника и омогућио учесницима из Србије да се упознају са новим генерацијама чешких колега заинтересованих за проучавање историје и културе јужнословенског простора. Организатор заслужује највишу оцену за организацију и гостопримство указано гостима из Србије.

Слободан СЕЛИНИЋ

Научни скуп *Brána nejen jazyku a literatuře otevřena*,
Београд, 24–25. 10. 2019.

Удружење Чеси Србије (Češi Srbska) организовало је у Београду, у просторијама Националног савета словеначке мањине у Србији, нову дводневну научну конференцију под називом *Brána nejen jazyku a literatuře otevřena* са циљем да се, као и на сличним скуповима претходних година, укаже на неке од најзначајнијих особина живота чешке националне мањине у Србији у прошлости и данас. Намеру организатора осликавају речи председника удружења Чеси Србије проф. др Јоже Сивачека, који је подсетио на важност проучавања порекла, идентитета, језика, живота чешке заједнице у Србији.

У центру пажње већине излагача био је живот чешких породица. Др Ленка Јакоубкова Будилова (Lenka Jakoubková Budilová, Институт етнологије, Филозофски факултет Карловог универзитета у Прагу), Станислав Хавел (учитељ чешког језика у Србији), проф. др Јаромир Линда (Jaromír Linda, Филолошки факултет у Београду), доц. др Марек Јакоубек (Институт етнологије, Филозофски факултет Карловог универзитета у Прагу) и МА Андреј Кубичек (Andrej Kubíček, докторанд, Инстит за криминолошка и социолошка истраживања из Београда) ову тему су осветили из бројних углова (обичаји, занати, вера, школство, учитељи, традиције на којима се заснива емоционална веза Чеха са матицом, учење чешког језика, трансформације чешког идентитета, социолошке детерминанте чешких породи-

ца, однос чешког идентитета и мешовитих бракова, породица као преносилац и чувар морала и др.).

Павел Цихлар (лектор чешког језика на Филолошком факултету у Бања Луци) обратио је пажњу на живот Чеха у Босни и Херцеговини, пре свега на рад њихових удружења у Републици Српској и Федерацији БиХ. Др Слободан Селинић (виши научни сарадник Института за новију историју Србије из Београда) је у склопу истраживања југословенско(српско)-чехословачких(чешких) књижевних веза, посебно истакао улогу Јаре Рибникар у њима.

Ово окупљање српских и чешких научника и представљање резултата истраживања неких битних сегмената живота Чеха у Србији и окружењу, било је праћено веома садржајном дискусијом током оба дана конференције. Посебан тон дискусији је дало изношење научних сазнања и личних искустава о животу у национално мешовитим породицама. Значај чешке мањине у Србији/Југославији, далеко превазилази могућности једне стручне конференције, па се надамо да ће сличних окупљања научника бити и у блиској будућности. Зато радује најаву организатора да ће наставити да трага за научним проучавањем појава, догађаја и личности из прошлости, али и садашњости Чеха у Србији. Стога очекујемо одржавање сличне конференције и идуће године.

Слободан СЕЛИНИЋ

Међународна конференција *Нови поредак Југоисточне Европе после Првог светског рата. Планови, реализација, последице /Die Neuordnung Südosteuropas nach dem Ersten Weltkrieg. Pläne, Umsetzung, Folgen*, Београд, 31. 10. – 2. 11. 2019.

У организацији Института за новију историју Србије, Института за подунавскошвапску историју и географију (Institut für donauschwäbische Geschichte und Landeskunde) и Комисије за историју и културу Немаца у југоисточној Европи (Kommission für Geschichte und Kultur der Deutschen in Südosteuropa) одржан је у Институту за новију историју Србије у Београду међународни научни скуп *Нови поредак Југоисточне Европе после Првог светског рата. Планови, реализација, последице (Die Neuordnung Südosteuropas nach dem Ersten Weltkrieg. Pläne, Umsetzung, Folgen)*.

Скуп је отворен у четвртак 31. октобра уводним предавањем проф. Волфганга Хепкена (Wolfgang Hörken) са Универзитета у Лајпцигу, који је говорио о културним и друштвеним амбивалентностима међуратне југоисточне Европе, са посебним освртом на Југославију и Бугарску. Указујући